

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 czerwca 2024 r.

SPN-VIII.7515.3.3.2024.MS

DECYZJA Nr 2534 / 2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. 2024 r. poz. 572, dalej jako k.p.a.) oraz art. 8m ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 140, dalej jako ZWG), po rozpatrzeniu odwołań Bernarda Dylickiego, Ewy Szynkiewicz oraz radcy prawnego Katarzyny Kulmy, reprezentującej Tomasza Szynkiewicza, Edwarda Rulskiego oraz Karola Strzałkowskiego od decyzji Starosty Piaseczyńskiego G-4/2023 z dnia 28 listopada 2023 r., znak: GEK.6621.2340.2019 MG o ustaleniu, że działka ewidencyjna nr 901/2, obręb 0015 Czersk, gmina Góra Kalwaria, stanowi mienie gromadzkie,

- utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Zawiadomieniem z 12 lutego 2013 roku znak: RGG.6820.1.2013.GGR, Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria zawiadomił strony o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia, że nieruchomość położona na terenie wsi Czersk w gminie Góra Kalwaria, oznaczona jako działka ewidencyjna nr 901/2 stanowi mienie gromadzkie w trybie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych.

Starosta Piaseczyński decyzją nr G-4/2023 z dnia 28 listopada 2023 r., znak: GEK.6621.2340.2019.AW ustalił że działka ewidencyjna nr 901/2, obręb 0015 Czersk, gmina Góra Kalwaria, stanowi mienie gromadzkie.

Bernard Dylicki, Ewa Szynkiewicz oraz radca prawny Katarzyna Kulma, reprezentująca Tomasza Szynkiewicza, Edwarda Rulskiego oraz Karola Strzałkowskiego złożyli odwołania od ww. decyzji.

Pismem z dnia 19 grudnia 2023 r. (data wpływu 29 grudnia 2023 r.) odwołanie od ww. decyzji z dnia 28 listopada 2023 r. wniósł Bernard Dylicki (pismo odręczne). Odwołujący się wskazał jedynie ogólnie, że jest z decyzji niezadowolony.

Pismem z dnia 3 stycznia 2024 r. (data wpływu) odwołanie od ww. decyzji z dnia 28 listopada 2023 r. wniosła Ewa Szynkiewicz (pismo odręczne). W treści odwołania wskazano m.in., że z niektórych dokumentów archiwalnych (tabele nadawcze os. Czersk, jak również tabele likwidacyjne m. Czerska, a także operat z 1961 r.) wynikają udziały dla konkretnych osób.

Pismem z dnia 23 grudnia 2023 r. odwołanie od ww. decyzji z dnia 28 listopada 2023 r. wnieśli Tomasz Szynkiewicz, Edward Rulski oraz Karol Strzałkowski, reprezentowani przez r. pr. Katarzynę Kulma. W treści odwołania zawarto zarzut przedwczesnego i bezpodstawnego wydania zaskarżonej decyzji z uwagi na brak rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku skarżących o ustalenie, że przedmiotowa nieruchomość stanowi wspólnotę gruntową.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4ljd68r/skrytka
www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych

Po rozpatrzeniu odwołania i zbadaniu akt sprawy, Wojewoda Mazowiecki stwierdza, co następuje.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 1 ZWG wspólnotami gruntowymi podlegającymi zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w ustawie są nieruchomości rolne, leśne oraz obszary wodne:

- 1) nadane w wyniku uwłaszczenia włościan i mieszczan-rolników na wspólną własność, we wspólne posiadanie lub do wspólnego użytkowania ogółowi, pewnej grupie lub niektórym mieszkańcom jednej albo kilku wsi;
- 2) wydzielone tytułem wynagrodzenia za zniesione służebności, wynikające z urządzenia ziemskiego włościan i mieszczan-rolników, na wspólną własność, we wspólne posiadanie lub do wspólnego użytkowania gminie, miejscowości albo ogółowi uprawnionych do wykonywania służebności;
- 3) powstałe w wyniku podziału pomiędzy zespoły mieszkańców poszczególnych wsi gruntów, które nadane zostały przy uwłaszczeniu włościan i mieszczan-rolników mieszkańcom kilku wsi na wspólną własność, we wspólne posiadanie lub do wspólnego użytkowania;
- 4) użytkowane wspólnie przez mieszkańców dawnych okolic i zaścianków oraz należące do wspólnot urbarialnych i spółek szalańniczych;
- 5) otrzymane przez grupę mieszkańców jednej lub kilku wsi na wspólną własność i do wspólnego użytkowania w drodze przywilejów i darowizn bądź nabyte w takim celu;
- 6) zapisane w księgach wieczystych (gruntowych) jako własność gminy (gromady), jeżeli w księgach tych istnieje wpis o uprawnieniu określonych grup mieszkańców gminy (gromady) do wieczystego użytkowania i pobierania pożytków z tych nieruchomości;
- 7) stanowiące dobro gromadzkie (gminne) będące we wspólnym użytkowaniu na terenach województw rzeszowskiego, krakowskiego oraz powiatu cieszyńskiego województwa katowickiego.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 2 ZWG oprócz wspólnot gruntowych (ust. 1) podlegają zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie także nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi.

Zgodnie z art. 1 ust. 3 ZWG przepis ust. 2 nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli.

Zaznaczyć należy przy tym, że w art. 3 ZWG przewidziano, że nie zalicza się do wspólnot gruntowych nieruchomości lub ich części określonych w art. 1 ust. 1, jeżeli:

- 1) do dnia 31 grudnia 1962 r., a w przypadku lasów i gruntów leśnych do dnia 30 września 1960 r. zostały podzielone na działki indywidualne pomiędzy współuprawnionych albo uległy zasiedzeniu;
- 2) przed dniem 1 stycznia 2011 r. zostały prawnie lub faktycznie przekazane na cele publiczne lub społeczne.

Zgodnie z brzmieniem art. 8 ust. 1 ZWG Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3 ZWG, stanowią mienie gromadzkie.

Z literalnego brzmienia przywołanych powyżej art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 ust. 2 i 3 ZWG wywodzić należy, że podstawowym celem postępowania administracyjnego prowadzonego

w sprawie ustalenia, że dana nieruchomość stanowi mienie gromadzkie jest ustalenie, względnie uprawdopodobnienie na tyle, na ile jest to możliwe po upływie długiego okresu od zaistnienia danego zdarzenia prawnego, czy dana nieruchomość mieści się w dyspozycji art. 1 ust. 1 ZWG lub art. 1 ust. 2 ZWG.

Mając na uwadze brzmienie przywołanego powyżej art. 1 ust. 2 ZWG odwołać należy się do regulacji zawartych w rozporządzeniu z 1962 r. Zgodnie z brzmieniem § 1 pkt 1) rozporządzenia z 1962 r. pod pojęciem mienia gromadzkiego należy rozumieć mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe. Przy tym zgodnie z brzmieniem § 1 pkt 3) rozporządzenia z 1962 r. przez dawne gromady rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w pkt 1. W uzupełnieniu powyższego nadmienić należy, że w latach 1933/34 – 1954 r. gromady funkcjonowały jako jednostki wyodrębnione terytorialnie w ramach pomocniczego podziału administracyjnego państwa. Niekiedy porównuje się ówczesne gromady do współczesnych sołectw. Zastrzec jednak należy, że współcześnie ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 550) posługuje się wyłącznie pojęciem mienia komunalnego, zaś sołectwo jako jednostka pomocnicza może z mienia komunalnego korzystać na zasadach określonych w statucie (art. 48 ww. ustawy z dnia 8 marca 1990 r.).

Wskazać należy także, że zgodnie z poglądami prezentowanymi przez judykaturę dla prawidłowości rozstrzygnięcia sprawy na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy ZWG decydujące znaczenie ma wyjaśnienie, czy dana nieruchomość w chwili wejścia w życie ustawy ZWG stanowiła mienie gromadzkie, tj. w dniu 5 lipca 1963 r. była mieniem gromadzkim w rozumieniu przepisów tej ustawy. Przewidziana bowiem w art. 8 ust. 1 ZWG decyzja ma charakter deklaratoryjny i poświadcza stan prawny ustalony w dniu wejścia w życie tej ustawy tj. w dniu 5 lipca 1963 r., przez co dla rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej ustalenia, że dana nieruchomość stanowi mienie gromadzkie nie mają znaczenia jej losy po wskazanej wyżej dacie (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV SA/Wa 191/21, a także przywołane tamże wyroki NSA z dnia 22 września 1995 r. sygn. akt SA/Kr 2717/94, ONSA 4/96 poz. 157 i z dnia 20 września 1995 r. II SA/Łd 1281/95 nie publ.).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy zwrócić uwagę, że w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji opisano i zinterpretowano liczne dokumenty, które w ocenie organu pierwszej instancji świadczą o tym, że przedmiotowa nieruchomość stanowiła mienie gromadzkie:

- w „Rejestrze pomiarowym gruntów Czerska rok 1933. Gmina Góra Kalwaria.” zapisano grunty ukazowe os. Czersk zapisane w tabeli m. Czerska - Kasa miejska osady Czersk,
- do akt niniejszej sprawy włączono kserokopię skoroszytu pn. „Wspólnoty gruntowe i zniesienie służebności” z 1958 r., w którym wspólnoty gruntowej wsi Czersk nie wymieniono (wykaz wspólnot gruntowych na terenie powiatu),
- operat założenie ewidencji gruntów nr KEM-GÓR.K-E-14/64 - załącznik do protokołu rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego,
- pierwszy pisany rejestr gruntów założony dla miejscowości Czersk w 1966 r.
- „Wykaz nieruchomości mienia gromadzkiego”, gdzie wymieniono rozmaite grunty położone na terenie wsi Czersk.

Podsumowując należy zauważyć, iż za uznaniem przedmiotowej działki za grunt przynależący do wspólnoty gruntowej wsi, przemawiają jedynie zeznania niektórych świadków, które są niespójne i wzajemnie sprzeczne. Należy przy tym podtrzymać stanowisko organu pierwszoinstancyjnego, który nie przyjął decyzji podatkowych, za dowody przesądzające o stanie prawnym, gdyż mają one jedynie znaczenie dla celów podatkowych i odzwierciedlają faktyczne użytkowanie gruntu, nie kształtują zaś stanu prawnego.

W powyższej sprawie większą wagę należy przywiązywać do treści tych dokumentów, które zostały wytworzone w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy ZWG albo bliskie tej dacie, które to dokumenty wskazują na zaliczenie przedmiotowej działki do mienia gromadzkiego.

Reasumując, w toku niniejszego postępowania Starosta Piaseczyński wywiązał się z obowiązków nałożonych na niego przepisami art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a. organ ten podjął, bowiem wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Decyzja ta jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Na niniejszą decyzję stronom postępowania przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Do skargi należy dołączyć jej odpisy (uwierzytelnione fotokopie) oraz odpisy załączników dla doręczenia ich stronom.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Karolina Kruszevska
Kierownik Oddziału Inwestycji Liniowych

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria
ul. 3-go Maja 10
05-530 Góra Kalwaria
2. Urszula Wroniewicz
Sołtys wsi Czersk
ul. Bielińskiego 17, 05-530 Czersk
3. Starostwo Powiatowe w Piasecznie
ul. Chyliczkowska 14
05-500 Piaseczno
4. Bernard Dylicki
Czersk ul. Pólko 8
05-530 Góra Kalwaria
5. Ewa Szynkiewicz
Czersk ul. Mostowa 35
05-530 Góra Kalwaria
6. r. pr. Katarzyna Kulma
Al. Legionów 11, 05-120 Legionowo
7. aa.